*Z032D0FD5
EE*

Raadsvoorstel

Z/19/330129 INT/19/894620

Onderwerp	Economische visie de Liemers 2040
Zaaknummer	Z/19/330129
Documentnummer	INT/19/894620
Portefeuillehouder	B. Elfrink
Portefeuille	Economische zaken
Behandelend ambtenaar/afdeling	Yvette Abbing/RO
Telefoon	(0316) 595 358
E-mail	y.abbing@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De vijf Liemerse gemeenten wensen een gezamenlijke economische visie op de Liemers vast te stellen. Met deze visie wordt de komende 20 jaar bijgedragen aan een sterkere regionale economie, wat van belang is voor leefbaarheid, werkgelegenheid en het in stand houden van een goed voorzieningenniveau in de regio. De Liemerse gemeenten dragen gezamenlijk bij aan de benodigde investeringen voor uitvoering van de visie. In aansluiting hierop stellen we als gemeente Zevenaar zelf een Economische Agenda op. De Startnotitie, waarin het proces is beschreven om te komen tot de Economische Agenda is ter informatie als bijlage bij dit voorstel toegevoegd.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De concept Economische visie de Liemers 2040 vast te stellen;
2. De benodigde middelen voor uitvoering van de bijbehorende uitvoeringsbegroting bij behandeling van de Kadernota integraal af te wegen en toe te kennen.

3. Waarom naar de raad

Economie is een speerpunt van de gemeente Zevenaar. Samen met de andere Liemers gemeenten en ondernemers is een concept Liemers economische visie opgesteld. Deze visie geeft tot 2040 richting aan de economische ontwikkeling van de Liemers. De gemeenteraad heeft de verantwoordelijkheid en bevoegdheid om kaders vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de visie wordt voor 2040 door de Liemerse gemeenten gezamenlijk ingezet op een sterkere regionale economie.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Dit beleid past binnen het Coalitieakkoord 'Vernieuwend Verder' 2018-2022
In het coalitieakkoord is nadrukkelijk de economische ontwikkeling van de gemeente opgenomen:
De ondernemers in de gemeente Zevenaar zijn van grote betekenis voor de gemeenschap. Zij zorgen voor werkgelegenheid en met hun maatschappelijke betrokkenheid voor ondersteuning van maatschappelijke initiatieven. De gemeente heeft hier oog voor, vermindert de regeldruk daar waar kan en faciliteert deze ondernemers daar waar nodig.

In aansluiting bij deze ambitie is behoefte aan beleid dat richting geeft, partijen verbindt en in beweging brengt.

1.2 *De economische visie draagt bij aan de ontwikkeling van een economisch sterkere regio met voldoende werkgelegenheid en focust daartoe op drie thema's, die passen bij het karakter van de Liemers.*
Het zijn thema's die passen bij het karakter en de schaal van de Liemers en die bovendien het gemeentelijk niveau overstijgen, maar die op provinciaal niveau of in de regio Arnhem Nijmegen onvoldoende prioriteit krijgen. Er is daarmee met een regionale aanpak daadwerkelijk meerwaarde te behalen. Door de visie door de gemeenteraden van alle vijf de Liemerse gemeenten te laten vaststellen is draagvlak vanuit de Liemerse gemeenten geborgd.

1.3 *De doelstellingen uit de visie dragen bij aan een sterke regionale economie*
De focus ligt daarbij op het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door regionaal extra inspanning te leveren op de drie thema's logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail). De gemeenten opereren daarbij, mede dankzij de Liemerse Ambassade, als een eenheid en met gedeelde belangen richting provincie, bedrijfsleven en onderwijs.
De uitvoering van de visie moet resulteren in onder andere:

- het opstellen van een regionale ontwikkelagenda;
- een groei in werkgelegenheid (minimaal 5% groei per jaar en minimaal 2% groei per jaar voor hoogopgeleide arbeidskrachten);
- een gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie;
- kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

1.4 *Economische visie is sturend en stimulerend voor economische ontwikkeling*
Economische ontwikkeling is bepalend voor de brede welvaart van inwoners van een regio en de gemeenten die daar deel van uit maken. De groei van werkgelegenheid is het begin van een positieve spiraal. Dit betekent meer bestedingsruimte bij inwoners, wat weer leidt tot stijgende uitgaven omdat mensen meer kunnen meedoen in de samenleving. Het betekent een belangrijke basis voor behoud en groei van het voorzieningenniveau.
Het opstellen van het economisch beleid heeft tot doel om die economische ontwikkeling te stimuleren, maar dan ook wel op een zodanige wijze dat (publieke) middelen ingezet worden op de meest effectieve en efficiënte manier.
Aangezien de investeringen in de Liemerse Economische Visie zeer nauw en daarmee efficiënt aansluiten bij de lokale behoeften en koers, is het sterk aan te bevelen, samen met de andere Liemerse gemeenten te investeren langs de beleidslijnen in deze visie.

1.5 *Economische visie sluit aan bij Agenda werk en economie*
Op 1 mei 2018 hebben wij positief besloten over de Agenda werk en economie. Het versterken van sub regionaal accounthouderschap, investeren in scholing, het realiseren van een leerwerkcentrum, het verder benutten van social impact en de ligging in de grensregio zijn gezamenlijke onderwerpen waar onderwijspartners, overheidspartners en ondernemers elkaar vinden. Tijdens de voorbereidingen van de Liemerse economische visie is er afgestemd, zodat deze visie een mooie aanvulling vormt om de reeds vastgestelde agenda werk en economie uit te voeren.

2.1 *De uitvoeringsbegroting geeft voor de eerste drie jaar (2020 – 2022) concrete invulling aan de doelstellingen uit de Economische Visie en geeft inzicht in de bijbehorende investeringen*
Door het benoemen van concrete inspanningen is een stapsgewijze uitvoering van de Economische visie geborgd en wordt voorkomen dat de visie een "papieren tijger" blijft. Aangezien de visie op thema's focust, die voor de gehele regio meerwaarde opleveren, is het eveneens reëel om de

investeringen door de vijf Liemers gemeenten gezamenlijk te laten dragen. Hiertoe wordt verdeelsleutel op basis van inwoneraantallen gehanteerd.

2.2 *Om de uitvoering van de visie, en specifiek de inspanningen voor de eerste 3 jaar (2020-2022), daadkrachtig te kunnen oppakken is het wenselijk dat er uitvoeringsorganisatie wordt ingericht.* Hiertoe is in de uitvoeringsbegroting een budget opgenomen. Er zijn op dit moment in de Liemers verschillende partijen actief op het gebied van economie, werk en leefbaarheid. Om te voorkomen dat er, naast deze bestaande partijen, nog een nieuwe organisatie wordt opgericht is het voorstel om de bestaande partijen te bundelen tot een uitvoeringsorganisatie onder de naam de Liemerse Ambassade. Het betreft het Platform onderwijs en Arbeidsmarkt (POA) de Liemers, de Liemers++, de Liemers Helemaal Goed en de Liemerse Economische Raad (LER). Nog niet bekend is wat hiervan de organisatievorm wordt. Dit is onderdeel van een onderzoek dat eind dit jaar wordt opgeleverd. Voordelen van één organisatie zijn een betere afstemming van en samenwerking in activiteiten en projecten op het gebied van economie en werk, minder bestuurlijke drukte en een gebundelde inzet van budgetten.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Samenhang met beleidskader Vrijetijdseconomie
In de Economische visie de Liemers geven we de meerwaarde en het belang aan samen te werken op het vlak van vrijetijdseconomie. Vanuit deze visie is de uitvoering in de Liemers "verankerd", met andere woorden: we gaan gezamenlijk investeren op de ontwikkeling van vrijetijdseconomie in de Liemers. We bepalen in de Liemerse visie nog niet op welke manier we dit gaan doen.
In het Beleidskader Vrijetijdseconomie geven we wel inhoudelijk richting aan de uitvoering. Met andere woorden: hoe gaan we dat dan doen. De investering vanuit Zevenaar voor het onderdeel vrijetijdseconomie in de Economische visie Liemers wordt gedekt vanuit het (nog toe te kennen) investeringsbudget o.b.v. het Beleidskader Vrijetijdseconomie.

Samenhang met onderzoek naar strategie logistieke hotspot EMZ
Samen met de haven in Emmerich en de gemeenten Montferland en Emmerich hebben we opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren naar de gewenste ontwikkelstrategie om de logistieke hotspot EMZ te versterken en uit te breiden. De kosten voor dit onderzoek worden vanuit de GREX 7Poort gedekt. De maatregel (en bijbehorend budget) die is opgenomen in de uitvoeringsbegroting van de Liemers economische visie is bedoeld om de ontwikkelstrategie (vanuit het nu lopende onderzoek) in de Liemers te verankeren en (gedeeltelijk) uit te voeren. Deze acties zijn in feite opvolgend aan elkaar.

De focus ligt op het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door regionaal extra inspanning te leveren op de drie thema's logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail). De gemeenten opereren daarbij, mede dankzij de Liemerse Ambassade, als een eenheid en met gedeelde belangen richting provincie, bedrijfsleven en onderwijs. De uitvoering van de visie moet resulteren in onder andere:

- het opstellen van een regionale ontwikkelagenda;
- een groei in werkgelegenheid (minimaal 5% groei per jaar en minimaal 2% groei per jaar voor hoogopgeleide arbeidskrachten);
- een gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie;
- kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

Na vaststelling van de economische visie met bijbehorende uitvoeringsbegroting in de vijf Liemers gemeenten (voor de zomer 2019) wordt de oprichting van de beoogde uitvoeringsorganisatie in 2019 voorbereid. De overige acties inzake uitvoering van de visie starten in januari 2020.

7. Klimaat en duurzaamheid

Energietransitie en circulaire economie zijn belangrijke thema's, ook bij de economische ontwikkeling van de regio. Naar verwachting dragen ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid flink bij aan de groei van de werkgelegenheid. Er is bewust gekozen om van deze onderwerpen geen speerpunten te maken, omdat zij niet zozeer een economisch thema zijn, maar als onderdeel van een duurzame samenleving gezien moeten worden. Ook in de economische ontwikkeling van de regio is duurzaamheid onderdeel van de wijze waarom projecten geformuleerd en uitgevoerd worden.

8. Communicatie

De economische visie op de Liemers is een gedeelde visie vanuit vijf Liemers gemeenten (Zevenaar, Montferland, Duiven, Westervoort en Doesburg) op de ruimtelijk economische ontwikkeling van de regio. De visie wordt voor het zomerreces ter vaststelling aan de gemeenteraden van deze vijf gemeenten aangeboden. De gemeenten dragen gezamenlijk bij aan uitvoering van de visie, zoals beschreven in de uitvoeringsbegroting.

De economische analyse (bijlage 3 en 4), die ten grondslag ligt aan deze visie, is in samenwerking met de ondernemers en het onderwijs opgesteld. Er zijn daartoe in 2018 gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, onderwijs en gemeenten en verschillende bijeenkomsten georganiseerd. De economische visie (bijlage 1) is in concept gedeeld met enkele essentiële stakeholders, waaronder de Liemerse Economische Raad (waarin Lindus een belangrijke rol heeft) en MKB Zevenaar. Deze partijen zijn positief over deze concept visie.

Na vaststelling van de economische visie zal vanaf de zomer 2019, ten behoeve van de verdere uitwerking en uitvoering van de visie, wederom afstemming met een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven en het onderwijs plaatsvinden.

9. Kosten, baten en dekking

De uitvoeringsbegroting (bijlage 2) geeft voor de eerste drie jaar (2020 – 2022) concrete invulling aan de doelstellingen uit de Economische visie en geeft inzicht in de bijbehorende investeringen. Aangezien de visie op thema's focust, die voor de gehele regio meerwaarde opleveren, is het eveneens reëel om de investeringen door de vijf Liemers gemeenten gezamenlijk te laten dragen. Hiertoe wordt verdeelsleutel op basis van inwoneraantallen gehanteerd. Doesburg investeert niet in twee onderdelen uit de begroting, namelijk onderdelen 4 en 5.

De noodzakelijke investeringen voor 2020 tot en met 2022 voor de gemeente Zevenaar zijn meegenomen in de Kadernota die ook in juli aan uw raad wordt voorgelegd. Voor het opstellen van het marketing- en organisatieplan vrijetijdseconomie zijn via het Beleidskader vrijetijdseconomie middelen opgevoerd. De overige middelen zijn in de Kadernota onder uitvoering Liemers economische visie opgevoerd (voor 2020, 2021 en 2022 jaarlijks € 45.000).

Het is lastig om de kwantitatieve effecten van het economisch beleid te isoleren van andere ontwikkelingen. Echter, wel kan gesteld worden dat elke uitkeringsgerechtigde die aan het werk raakt of die niet in een uitkeringssituatie terecht komt, het wegvallen van een uitgave post van ongeveer € 15.000,- op jaarbasis betekent. Wanneer jaarlijks 3 personen vanuit de bijstand aan het werk komen, dan is onze

investering in deze visie gedekt. De sectoren die in het economisch beleid aandacht krijgen, bieden goede kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
Daarnaast zijn er kwantitatieve effecten te verwachten op de OZB inkomsten van de gemeente. Dit heeft betrekking op bedrijfsruimte en woningen. Als gevolg van een beter vestigingsklimaat en een goed woon- en leefklimaat mag je verwachten dat de vraag naar bedrijfspanden en woningen stijgt. Dit heeft invloed op de WOZ waarde van het onroerend goed en de OZB inkomsten van de gemeente. Als we nemen aan dat de waarde van woningen in 2030 gestegen is met 0,3%, dan verwachten we tot en met 2030 een meeropbrengst aan OZB woningen circa € 90.000. Als we aannemen dat de waarde van de bedrijfspanden met 1% is gestegen, dan kunnen we tot 2030 een meeropbrengst aan OZB niet-woningen tegemoet zien van zo'n € 200.000. Deze indicatie is gebaseerd op verschillende kengetallen en aannames en het moet blijken of dit effect ook daadwerkelijk behaald wordt.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/19/894617	Concept Economische visie de Liemers 2040
2.	INT/19/896959	Concept uitvoeringsbegroting Economische visie de Liemers 2040
3.	INT/19/897035	Economische analyse regio Liemers
4.	INT/19/897037	Bijlage bij Economische analyse regio Liemers
5.	Z/19/330130/897825	Startnotitie Economische agenda Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Michel Tromp	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Economische visie de Liemers 2040
Zaaknummer	Z/19/330129
Documentnummer	INT/19/894620

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat een sterke economie een belangrijke bijdrage levert aan de leefbaarheid;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar: Z/19/330129/ADV/19/894622;

Gelet op artikel 110 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De Economische visie de Liemers 2040 vast te stellen.
2. De benodigde middelen voor uitvoering van de bijbehorende uitvoeringsbegroting bij behandeling van de Kadernota integraal af te wegen en toe te kennen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op

De griffier	De burgemeester
E.M. Geldorp	L.J.E.M. van Riswijk